

August 2019

Kroonika

01.–07.08. Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi delegatsioon osales oma katusorganisatsiooni IFMSA (*International Federation of Medical Students' Associations*) kohtumisel Taiwanis, kus osales ligi 1100 meditsiinitudengit üle maailma. Kohtumisel arutleti teiste teemade kõrval ka ülemaailmseid tervise teemasid ja suuremaid murekohti ning otsiti neile üheskoos lahendusi. Osalemist toetas Siseministerium ja Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

01.08. Ida-Viru Keskhaigla nõukokku nimetati Tartu Ülikooli Kliinikumi esindajatena dr Jana Jaal ja dr Tanel Laisaar.

05.08. Tartu Ülikooli Eesti geenivaramu professor Andres Metspalu valiti Euroopa Liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ (2021–2027) vähiuuringute missiooni nõukokku.

06.08. Nõmmel avati nimeline pink Peeter Mardnale, kes on tuntud arst, sõudja ja sõudekohtunik. Pink paigaldati tema kodu lähedale Ilmarise terviseraja äärde. Doktor Peeter Mardnal on ette näidata arvukaid tulemusi ka spordis: ta on tulnud üheksal korral Eesti meistriks sõudmises ning tegutsenud kohtunikuna 1980. aasta Moskva ja 1988. aasta Souli olümpiamängudel ja mujal.

19.08. Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi esindajad said kokku sotsiaalminister Tanel Kiigega. Tutvustati seltsi tegemisi, arutleti koostöö võimaluste üle ning räägiti abiarstiabi süsteemist ja selle arengusuundadest.

21.08. Ida-Viru Keskhaigla ja Astlanda Ehitus sõlmisid lepingu haigla uue korpuse ja Ahtme tervisekeskuse ehitamiseks. Tervisekeskusesse koondatakse lisaks perearstidele

ja -õdedele ka füsioteraapia, ämmaemandusabi ja koduõenduse teenuse osutajad. Juurdeehitus on ühendatud vana korpusega, kus pärast ümberehitust hakkab toimuma eriarstide ambulatoorne vastuvõtt. Uue aktiivravikorpusega lisandub üle 8700 m² uut pinda. Uues korpuses hakkavad paiknema siseerialade palatid, angiograafiakabinet, laboratoorium, patoloogiategenistus. Kokku ajakohastatakse 11 raviüksuse taristu.

21.–24.08. Tallinnas toimus Skandinaavia käekirurgiaseltsi 27. kongress, kus käekirurgid ja käeterapeudid keskendusid randme ja sõrmede vigastustele. Sel tasemel käekirurgiasündmus toimus Balti riikides esimest korda. Kongressile olid kutsutud lisaks Skandinaavia seltsi liikmetele ja Balti riikide kolleegidele ka Singapuri käekirurgiaseltsi liikmed. Kokku osales konverentsil 300 spetsialisti ligi 30 riigist.

26.08. Eesti teadlased avaldasid info andmeanalüüsi uue võimeka meetodi kohta, millega saab tuvastada lisaks loote kromosoomhaigusele ka selle, kas loote kromosoomhaigus pärineb emalt või isalt. Uue põlvkonna NIPT (*noninvasive prenatal testing*) arengut kajastati ka ajakirjas PLOS ONE.

26.08. Algas jämesoolevähi sõeluuringu kampaania. Haigekassa kutsub sel aastal jämesoolevähi sõeluuringule kõiki 1953., 1955., 1957. ja 1959. aastal sündinud raviga inimesi. Sõeluuringud aitavad haigusi avastada võimalikult varajases staadiumis.

26.08. Parim välistudengite praktikakoht on Pärnu haigla, kes on juba aastaid olnud praktikabaasiks meditsiinivaldkonna, kuid ka muude erialade välisüliõpilastele. Pärnu

haigla on välja töötanud toetava süsteemi, kuidas välistudengeid kaasata. Haigla on ka Eesti õppurite jaoks väga tugev praktikabaas.

27.08. Eesti Perearstide Selts saatis sotsiaalministrile kirja perearstiabi korraldusega seotud tõsiste probleemide kohta, mis nõuavad kohest lahendamist. Perearstid juhtisid kirjas tähelepanu sellele, et Terviseamet on süstemaatiliselt eiranud reaalselt olukorda, mis on viimas tõsiste tagajärgedeni tervishoiukorralduses, ohustades otseselt perearstiabi kvaliteeti ja kättesaadavust.

29.08. Tartu Ülikooli rektor kuulutas välja meditsiinivaldkonna dekaani valimised. Dekaaani valimine toimub oktoobris ning uus dekaan astub ametisse 1. jaanuaril 2020.

30.08. Lõppes täiendav vastuvõtt Tartu Ülikooli residentuuri. 2019/2020. õppeaastal alustab residentuuriõpinguid 144 arst-residenti.

30.–31.08. Toimus 19. rahvusvaheline konverents „Geenifoorum 2019“, mis kandis alapealkirja „Genoomika meditsiini edendamisel“. Konverentsi selleaastane programm hõlmas ettekandeid personaalmeditsiini arengust ja rakendustest tervishoius, sh geneetiliste riskide hindamisest ja rakendusest meditsiinis, farmakogeneetilistest uuringutest ning meetoditest, mis aitavad leida uusi individuaalseid vähivõimeid. Eraldi käsitleti seda, kuidas inimese mikrobiom koos meie enda genoomi ning keskkonnateguritega mõjutab meie tervist, ning seda, milline on evolutsiooniliste tegurite mõju haiguste tekkimisel. Metaboolsete haiguste näitel käsitleti nii spetsiifiliste geenide mõju kui ka kompleksseid geenivahelisi vastastikmõjusid ning räägiti soospetsiifilistest mõjudest.